

7. TYÖAIKAREFORMI AVAA GORDIONIN SOLMUN

Kun tarkastelee myönteisesti asennoituen Suomen nykytilannetta, kääntyy työttömyys voimavaraksi ja samanaikainen turvapaikanhakijoiden määrä mahdollisuudeksi. Työajan uudistus, työaikareformi, voisi toteutua yhden työtunnin hinnalla ja ratkaista molemmat pulmat.

Työttömien määrä, nyt 400 000, kasvaa nopeasti, samoin sen vuosittaiseen hoitamiseen käytetyt valtion varat. Kaivattu summa kestävyysvajeen kattamiseen löytyy työttömyyden hoitokuluista. Neljässä vuodessa saisimme tuon summan muuhun käyttöön työllistämällä työttömät sadantuhannen vuosivauhtia.

Työajan uudistus lyhentäisi 2 tunnilla työntekijän työaikaa, 6 tuntiin, mutta pidentäisi yrityksen työpäivää 2 x 6 tuntiin. Opiskelijoille ja ikääntyville sovellettaisiin 3 x 4 tunnin työaikaa. Työaikareformi voitaisiin toteuttaa siten, että työntekijä antaa työttömälle yhden tunnin, ja valtio kustantaa toisen työttömälle annetun tunnin vapautuvista työttömyyden hoidon kokonaiskuluista.

Kolmen työntekijän panoksesta syntyy työttömälle työ ja siitä palkka. Kun näin tehdään, on kohtuullista odottaa, että valtio vastavuoroisesti purkaa ne leikkaukset, supistukset ja kiristykset, joita se on tehnyt kestävyysvajeen täyttämiseksi. Lisäksi tulisi pienituloisten saada apua kevennetystä reformiverotuksesta.

Monet asiat kääntyvät parempaan suuntaan jo ensimmäisestä päivästä alkaen: ylityöt poistuvat ja valtion talkoo-osuuden ansiosta 6 tunnin työstä saadaan 7 tunnin palkka. Kiire ja stressi loppuvat. Kolmivuorotyö kevenee nelivuorotyöksi, ja perhe saa lisää yhteistä aikaa.

Yritys saa yritystukena lisää työtunteja ja työvoimaa samoilla kustannuksilla ja investoinneilla. Kilpailukyky kasvaa, työurat pitenevät, ja eläkepommi purkautuu. Kauppojen vapaa aukiolo hyödyttää uusien työaikojen järjestelyä. Ravintola-ala voi olla viikonloppuisin kannattavasti avoinna ilman ylityökorvauksia.

Ylikuormitettu hoitoala, poliisi ja rajavartiosto, rakennusala sekä muut raskaat ja riskialttiit ammatit voitaisiin ensimmäisinä muuttaa 2 x 6 tunnin päivärytmiin. Maahamme jääville turvapaikanhakijoille tarvitaan koti sekä pikaista kotoutusta. Lähes kaikille traumaterapiaa, opetusta maamme kielissä, kulttuurissa ja lopuksi työtehtävissä. Opittuaan riittävästi tärkeimpiä asioita, he siirtyisivät työharjoitteluun.

Koska 400 000 työtöntä vastaa vain puolta tarvittavasta henkilömäärästä, jolla uusi työaika mahdollisilla aloilla toteutuisi, maahanmuuttajat ratkaisevat syntymässä olevan uuden vajeen. Ay-liikettä, jonka työpaineet uusien työaikojen ansiosta vähenevät, tarvitaan syntyviin tehtäviin huolehtimaan maahanmuuttajien oikeuksista.

Ihmisellä, joka on paennut henkensä edestä, on toiveena päästä turvaan ja kiinni normaaliin elämään. Jyvät erottuvat pian akanoista. Kanssakäymisessä maahamme jäävien kanssa auttaa Timo Soinia mukailien ajatus, "saat mitä annat". Kun olet avoin ja ystävällinen, saat luultavimmin samaa kohtelua osaksesi. Asenne ja näkökulman muutos ratkaisevat.

Ulla Grünstein
Helsinki